

UZASADNIENIE

Przedmiotowa nowelizacja wprowadza m. in. zmiany w ustawie z dnia 21 lutego 2021 r. o zmianie ustawy o rynku mocy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2025 poz. 290). Ustawa ta przedłużała termin na przekazanie sprzedawcom energii elektrycznej informacji od przedsiębiorców z sektora mikro, małych i średnich przedsiębiorstw o wartości udzielonej im pomocy w związku ze stosowaniem w II p. 2025 r. ceny maksymalnej energii elektrycznej w rozliczeniach z odbiorcami uprawnionymi, przyłączonymi do sieci dystrybucyjnej lub przesyłowej, będących mikro, małym lub średnim przedsiębiorstwem, na podstawie przepisów ustawy z dnia 27 października 2022 r. o środkach nadzwyczajnych mających na celu ograniczenie wysokości cen energii elektrycznej oraz wsparciu niektórych odbiorców w latach 2023–2025. Termin na złożenie przedmiotowych oświadczeń upłynął 30 czerwca 2025 r. (przedłużenie z dnia 28 lutego 2025 r.). W projekcie proponuje się regulację dotyczącą wydłużenia przedmiotowego terminu do dnia 30 czerwca 2026 r.

Informacja jest niezbędna sprzedawcom energii elektrycznej na dokonanie weryfikacji, czy pomoc publiczna lub pomoc *de minimis* wynikająca ze stosowania przez nich w drugiej połowie 2024 r. ceny maksymalnej wobec mikro, małych i średnich przedsiębiorstw nie przekracza dopuszczalnych limitów pomocy określonych w prawie Unii Europejskiej. Projekt zmian jest korzystny dla mikro, małych i średnich przedsiębiorstw i eliminuje ryzyko niedochowania przez przedsiębiorców terminu na wykonanie obowiązków ustawowych, ze względu na fakt, że część przedsiębiorców nie złożyła informacji o pomocy do swoich sprzedawców energii elektrycznej w ustawowym terminie. Ze względu na ryzyko zwrotu pomocy przez przedsiębiorców, którzy nie dochowają terminu na złożenie informacji, celowe jest jego wydłużenie.

Przyjąć należy, że projektowane rozwiązanie nie stoi w kontrze do zasady *ignorantia iuris nocet*, lecz będzie sprzyjać realizacji zasady zaufania do państwa i tworzonego przez nie prawa, a zatem będzie prowadzić do zwiększenia poziomu pewności prawnej wśród przedsiębiorców z sektora mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw.

W konsekwencji dokonania tych zmian jest też niezbędne dostosowanie terminu rozliczenia rekompensat przez Zarządcę Rozliczeń S.A., o którym mowa w rozdziale 7 ustawy z dnia 29 czerwca 2007 r. o zasadach pokrywania kosztów powstałych u wytwórców w związku z przedterminowym rozwiązaniem umów długoterminowych sprzedaży mocy i energii

elektrycznej (Dz. U. z 2022 r. poz. 311). Niezbędne jest bowiem umożliwienie Zarządcy Rozliczeń S.A. dokonania korekty rozliczenia końcowego sprzedawców energii za stosowanie mechanizmu ceny maksymalnej w drugiej połowie 2024 r., ponieważ termin na jego dokonanie upłynął 31 października 2025 r. W związku z powyższym mechanizmem jest konieczne również wprowadzenie zmian w ustawie z dnia 27 października 2022 r. o środkach nadzwyczajnych mających na celu ograniczenie wysokości cen energii elektrycznej oraz wsparciu niektórych odbiorców w latach 2023–2025 (Dz. U. z 2024 r. poz. 1622 i 1831 z późn. zm). Ze względu na przesunięcie ww. terminu dla Zarządcy Rozliczeń S.A., jest konieczne również dodanie zmiany w art. 17 ust. 6 tej ustawy. Według obecnie obowiązującego brzmienia tego przepisu Zarządca Rozliczeń S. A. przedstawia ministrowi właściwemu do spraw energii zbiorcze rozliczenie środków oraz przekazuje niewykorzystane środki do Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 w terminie do dnia 31 grudnia 2026 r. Po wprowadzeniu projektowanych zmian niezbędne będzie zatem również przesunięcie tego terminu dla Zarządcy Rozliczeń S.A. na przekazanie ministrowi właściwemu do spraw energii zbiorczego rozliczenia środków oraz przekazania niewykorzystanych środków do Funduszu Przeciwdziałania COVID-19. Projekt przewiduje zmianę art. 17 ust. 6 ustawy z dnia 27 października 2022 r. o środkach nadzwyczajnych mających na celu ograniczenie wysokości cen energii elektrycznej oraz wsparciu niektórych odbiorców w latach 2023–2025 polegającą na przesunięciu wskazanego terminu z dnia 31 grudnia 2026 r. na dzień 31 marca 2027 r.

Zmiana natomiast we wprowadzeniu do wyliczenia w art. 43 w ust. 2b jest zmianą wynikową i porządkową, ponieważ sprowadza się do ujęcia w tym przepisie dodawanego art. 7b w ustawie z dnia 21 lutego 2021 r. o zmianie ustawy o rynku mocy oraz niektórych innych ustaw, przedłużającego termin na złożenie informacji. Przepis ten nie wpływa na zmianę wysokości środków przewidzianych w Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 na realizację rekompensat, a jedynie wskazuje, że w przyjętym limicie mieszczą się wszyscy przedsiębiorcy – także ci, którzy dotychczas nie złożyli wymaganych informacji, a którzy będą mogli to zrobić na podstawie dodawanego projektem przepisu art. 7b w ustawie z dnia 21 lutego 2021 r. o zmianie ustawy o rynku mocy oraz niektórych innych ustaw przedłużającego dotychczasowy termin złożenia tych informacji. Projekt nie wpływa na limity wydatków określone w ustawie z dnia 27 października 2022 r. o środkach nadzwyczajnych mających na celu ograniczenie wysokości cen energii elektrycznej oraz wsparciu niektórych odbiorców w latach 2023–2025 dla tego mechanizmu.

Przedmiotowy projekt wprowadza również zmiany do ustawy z dnia 12 września 2025 r. o bonie ciepłowniczym oraz o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia wysokości cen energii elektrycznej (Dz. U. poz. 1302), dalej „ustawa o bonie ciepłowniczym”. Zmiany te dotyczą dwóch kwestii:

1. Zmiana w zakresie rozszerzenia okoliczności, kiedy organ może pozostawić bez rozpoznania wnioski o wypłatę bonu ciepłowniczego

Otrzymanie bonu ciepłowniczego przez gospodarstwa domowe zgodnie z ustawą o bonie ciepłowniczym, jest warunkowane spełnieniem kilku przesłanek. Do tych przesłanek należą m.in.:

- 1) korzystanie przez gospodarstwo domowe z ciepła dostarczanego przez system ciepłowniczy, o którym mowa w art. 2 ust. 2 ustawy o bonie ciepłowniczym, na potrzeby ogrzewania przez przedsiębiorstwo energetyczne;
- 2) aby jednoskładnikowa cena ciepła netto przekroczyła 170 zł/GJ netto.

Gminy wskazują, że na obszarze wielu z nich wskazane wyżej przesłanki otrzymania bonu ciepłowniczego nie są spełnione tzn. albo w ogóle nie ma w tych gminach systemów ciepłowniczych wskazanych przez ustawę o bonie ciepłowniczym, albo jednoskładnikowa cena ciepła netto stosowana na dzień wskazany w art. 3 ust. 10 ustawy o bonie ciepłowniczym nie przekracza lub nie będzie przekraczała wskazanej wartości 170 zł/GJ. W konsekwencji, gminy sygnalizują, że brak spełnienia tych przesłanek uniemożliwia pozytywne załatwienie wniosku o wypłatę bonu ciepłowniczego, a w przypadku jego złożenia konieczność wydania decyzji administracyjnej odmawiającej przyznania bonu ciepłowniczego, co generuje zbędne koszty po stronie gmin.

Mając na względzie powyższe, zasadnym jest uzupełnienie ustawy o bonie ciepłowniczym o mechanizm, który umożliwi poinformowanie gospodarstw domowych o bezprzedmiotowości składania wniosków o wypłatę bonu ciepłowniczego, a w przypadku złożenia takiego wniosku umożliwi organowi pozostawienie go bez rozpoznania, bez potrzeby generowania zbędnych czynności. W tym celu w art. 3 ustawy o bonie ciepłowniczym zostanie dodany ust. 2a, który zobliguje wójta burmistrz lub prezydent miasta do niezwłocznego zamieszczenia na stronie internetowej urzędu gminy lub w sposób zwyczajowo przyjęty informacje o zaistnieniu na obszarze gminy okoliczności, uniemożliwiających spełnienia przesłanek otrzymania bonu ciepłowniczego, tzn. jeśli na obszarze gminy:

- 1) nie funkcjonuje system ciepłowniczy, o którym mowa w art. 2 ust. 2 ustawy o bonie ciepłowniczym, z którego dostarczane byłoby ciepło do gospodarstw domowych albo

- 2) jednoskładnikowe ceny ciepła netto, opublikowane zgodnie z art. 3 ust. 10 ustawy o bonie ciepłowniczym, nie przekraczają 170 zł/GJ netto.

W art. 3 zostanie dodany również ust 2b, który wprost przesądzi, że wniosek o wypłatę bonu ciepłowniczego złożony pomimo zaistnienia wskazanych w ust. 2a okoliczności pozostawia się bez rozpoznania.

2. Zmiany w art. 3 ust. 6 pkt 3 i ust. 11 dot. skorygowania wskazanych w nich terminów zgodnie z art. 3 ust. 10 pkt 2 ustawy o bonie ciepłowniczym

Poprawka o charakterze porządkującym wynika z potrzeby skorygowania omyłki, a co za tym idzie niespójności terminów zawartych w art. 3 ust. 6 pkt 3 i 11 ustawy o bonie ciepłowniczym z terminem zawartym w art. 3 ust. 10 ustawy o bonie ciepłowniczym. W art. 3 ust. 10 pkt 2 ustawy o bonie ciepłowniczym określa się termin drugiego obowiązku publikacji jednoskładnikowej ceny ciepła netto, jaki został nałożony na przedsiębiorstwa energetyczne w związku z ubieganiem się o bon ciepłowniczy za okres od 1 stycznia 2026 r. do 31 grudnia 2026 r., o który wnioski będą mogły być składane od 1 lipca 2026 r. W zmienianych przepisach:

- 1) w art. 3 w ust. 6 w pkt 3 – określającym treść wniosku o wypłatę bonu ciepłowniczego oraz
 - 2) w art. 3 ust. 11 – określającym treść zaświadczenia wydawanego przez spółdzielnię, wspólnotę mieszkaniową, właściciela lub zarządzającego budynkiem, lub inny podmiot zobowiązany do zapewnienia dostarczania ciepła do gospodarstwa domowego,
- znajduje się wskazanie na informację o jednoskładnikowej cenie ciepła netto, jednak wskazywany termin nie jest spójny z terminem wskazanym w art. 3 ust. 10, co jest oczywistą omyłką. Celem wyeliminowania tej omyłki w art. 3 ust. 6 pkt 3 i ust. 11 wyrazy „30 kwietnia 2026 r.” zastępuje się wyrazami „31 maja 2026 r.”.

Projekt jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt ustawy nie podlega procedurze notyfikacji aktów prawnych, określonej w przepisach rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.).

Projekt ustawy nie wymaga przedstawienia właściwym instytucjom i organom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia projektu.

Projekt aktu nie zawiera wymogów nakładanych na usługodawców, podlegających notyfikacji, o której mowa w art. 15 ust. 7 i art. 39 ust. 5 dyrektywy 2006/123/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. dotyczącej usług na rynku wewnętrznym (Dz. Urz. UE L 376 z 27.12.2006, str. 36).

Projekt nie dotyczy majątkowych praw przedsiębiorców, lecz dotyczy obowiązków przedsiębiorców wobec organów administracji publicznej, a w konsekwencji potencjalnie wpływa na działalność podmiotów ją prowadzących, w tym na działalność mikroprzedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorców.

Przewiduje się, że projektowana ustawa wejdzie w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia. W zakresie zmian dotyczących wydłużenia terminu na przekazanie sprzedawcom energii elektrycznej informacji od przedsiębiorców z sektora mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw o wartości udzielonej im pomocy, z dnia 30 czerwca 2025 r. na dzień 30 czerwca 2026 r., są one wyjątkowo korzystne dla przedsiębiorców, ponieważ pozwalają na złożenie formularza informacji o udzielonej pomocy do sprzedawców energii elektrycznej w dłuższym okresie. W związku z powyższym jest uzasadnione jak najszybsze wejście w życie projektowanej ustawy.